

jest dostatečnou kausou ku převodu vlastnictví. Tuto otázku řeší negativně s poukazem na § 914 obč. zák., jenž žádá respektování právého úmyslu stran. U zajišťovacího převodu směřuje tento úmysl k zastavení věci a proto nutno v něm spatřovati smlouvu zástavní, jež kausou vlastnického převodu není. V dalším dotýká se sporné otázky, zdali jest možno nabýti vlastnictví věci movité per constitutum possessorium od auktora nevlastníka, čemuž přisvědčuje s odůvodněním, že hmotné odevzdání není podmínkou účinnosti norem §-u 367 obč. zák. a čl. 306 obch. zák. Pojednav o prostředcích, jimiž náš právní řád čelí nepříznivým důsledkům nezjevnosti převodu práva vlastnického konstitutem, srovnává v obšírné kapitole naši zákonodárnou úpravu převodu vlastnictví k věcem movitým s úpravou v právu francouzském. Druhý oddíl Andresovy práce jedná o významu konstitutu v právu zástavním. Zde hlavně zabývá se otázkou, zda konstitut representuje přípustný nabývací způsob práva zástavního. Zodpovídá ji záporně s poukazem na § 451 obč. zák., v němž vidí ochranu zájmů dlužníka i věřitele. Svou práci zakončuje zmínkou o rejstříkové hypotéce.

Rozsah tohoto časopisu nedovoluje mi, abych Andresovu práci kriticky rozebíral. Chci jen podotknouti, že někde lze nesouhlasiti, což ostatně při řešení sporných otázek jest samozřejmé. Tak v kapitole o zajišťovacím převodu autor téměř jedním dechem praví, že nejde tu o simulované právní jednání, nýbrž naopak, že dlužník chce při něm zcela vážně převést na věřitele vlastnictví určitých majetkových objektů se všemi důsledky (str. 40 a 45), ale že přece v projevech vůle stran, nesoucích se k zajišťovacímu převodu, nelze spatřovati nic jiného než smlouvu zástavní (str. 45). V tom bude asi rozpor, neboť autor odmítá simulaci zajišťovacího převodu, ale současně připouští dissimulaci smlouvy zástavní. Andres tento rozpor vycítuje a marně jej omlouvá, že »strany chtějí skutečně a vážně úplný převod vlastnictví, avšak opsáním pojmu nemění se jeho právní obsah«. (str. 45). Leč, ač bylo by možno uvést ještě jiná místa, jež budí pochybnosti, nutno jinak uznati, že Andresovo pojednání representuje výsledek poctivého a samostatného přemýšlení.

Dr. A. P.

Dr. Krno Vladimír: Civilný súdny poriadok. Nákladom Vydavateľskej a literárnej spoločnosti »Komenský« v Bratislave. Stran 594; cena 100.— Kč.

Je to preklad z maďarštiny zákonného článku I. z r. 1911, platného civilného súdneho poriadku na Slovensku, doplnený judikaturou tak predprevratovou, ako i našou. Krno sa poprvé pokúša preložiť zákon a systematicky doplniť novými rozhodnutiami najvyššieho súdu (kurie). Preklad proti predchádzajúcim prácam vyniká lepšiou slovenčinou a snahou po jednotnej terminológii. Sem-tam je preklad ešte trochu nejasný a ztrnulý. Používal niekde právnického slovníku Fajnor-Zátarecký, a inde zase tvorí výrazy sám. Tým sa stáva, že miesto sjednocovania terminologie slovenskej, máme zase nové výrazy pre určité právne pojmy. Tomuto dôležitému a významnému dieľu iste by bolo poslúžilo, jest-li by sa bol autor pridržiaval jednotnej a mladšej právnickej generácii bežnej terminologie, ktorá je tradovaná profesorom Horom. Práca dra Krnu je neoceniteľná napriek tomu, že má niektoré už spomenuté vady a nedostatky pokiaľ ide o judikaturu, pretože je jedinečnou a doteraz najlepšou prácou v oboru právnom.

Kš.

Dr. Ant. Hobza: Poměr mezi státem a církví. Třetí změněné vydání. Praha 1925 (vyšlo až v lednu 1926). Nákl. vlastním, v komisi Všehrdu. Str. 232. Cena Kč 45.—. — Na žádost Všehrdu, který neměl pro své členy vhodnou příručku ke studiu státně-církevního poměru a jak autor v předmluvě uvádí, také na častá přání z kruhu mimo-fakultních, odhodlal se prof. Hobza vydati znovu své dávno rozebrané

dílo. Kniha tato je jediná svého druhu a třebaže její nekompromisní, přímé hledisko by nebylo schvalováno se všech stran dnešního politického života, řadí se do nejlepší právnické literatury české, k Tilschově Všeobecné části občanského práva, Randovu Vlastnictví atd. Je v ní obsažena jednak část historická a theoretická stať o poměru církve k modernímu státu, jakož i přehled forem odluky; toto je téměř nezměněným otiskem z předešlých vydání. V tomto vydání přibily statě o nových konkordátech (polském a bavorském), jakož i nynějším stadiu odluky. Jako nejlepší system odluky uznává autor system ruský, ovšem pochybuje, zda tak náhlý přechod úpravy konfesních otázek bude na prospěch celé myšlenky moderního církevnictví v Rusku. Zdá se, že soustava tak radikální ustoupí jistě co nejdříve některému systému kompromisnímu. Nejnovější partie přirozeně nejvíce zajímají; pravým požitkem bude začísti se do úplně nové části jeho díla: »Stát a církev v republice československé«. Při zřizování nového našeho státu pokládalo se za samozřejmé, že mezi státem a církví bude zaveden stav odluky. V návrhu ústavy také to bylo. Ale při jednání o její uzákonění nastaly vážné potíže pro odpor kruhů konservativních, ustanovení o odluce nebylo pojato do ústavy a tak od provedení odluky v dohledné době, jak se zdá, je upuštěno. Ústavně zaručená rovnost konfesí nepřipouští nejen existenci státní církve, ale ani privilegia ve prospěch jedné nebo více církví. Ustanovení taková, praví autor, mají býti ústavním soudem prohlášena za neplatná.

Vadou právního života ve věcech církevně-státních byla jistě nesjednocenost zákonů. A i po převratě byly vydávány zákony, jež neplatily pro celé území. Velký pokrok v této věci učinil nový mezikonfesní zákon z 23. dubna 1925, o němž prof. Hobza velmi podrobně referuje. Text knihy končí dvě kapitoly: jedna týkající se čsl. republiky: »Vládní praxe a politický vývoj« a druhá všeobecná: »Budoucnost poměru mezi státem a církví«.

Po vlastním textu knihy následují velmi cenné dokumenty a to znění rozlukových zákonů francouzských, konkordátu bavorského, polského a j.

Za nejlepší část knihy považujeme partii theoretickou o nutném poměru mezi moderním státem a církví, jež třebaže velmi známa, není stále ještě patřičně doceněna a má nepomíjející hodnotu, byť směr událostí bral se kterýmkoli směrem.

Po přečtení Hobzovi knihy uvědomí si čtenář neuvěřitelné faktum, že za dva tisíce let stát valně nezlepšil své mocenské postavení vůči církvím. Autor pochybuje vůbec o nějakém ideovém základu československé konfesní politiky, ale musíme na druhé straně přiznati, že vzorného státu, v němž by spravedlivě, bez kompromisné a úspěšně byla provedena naprostá odluka, není. A to je věc nejsmutnější a nejpolitováníhodnější ve všech směrech. —ibl—

JUDr. Jaroslav Krejčí: Promulgace zákonů, její vztah k sankci, vetu, publikaci a k soudcovskému zkoumání zákonů. — Praha 1926. Nákladem »Vesmíru«. Stran 277. — Cena 50 Kč. — Obsáhla tato monografie obírá se thematem, které v literatuře československého práva ústavního bylo dosud řešeno jen zřídka a i tu jaksi mimochodem, a které ani v doktríně rakouského práva (předpřevratového) nebylo předmětem bližšího zkoumání. Promulgaci definuje autor jako »specifický prostředek, sloužící k zjištění a ověření, že projev vůle legislativy ve formě zákona byl učiněn skutečně cestou, kterou pro vznik zákonů předpisuje právní řád, a že zákonný text jest totožný s projevenou vůlí legislativy, čili že zákonný text jest autentický«. — Ve spisu tomto použil autor v podstatě téhož systému jako ve svém předchozím spise »Delegace zákonodárné moci v moderní demokracii«. Zkoumá totiž, jak instituce ta jest upravena v právu francouzském, německém, rakou-